

زنان؛ پرچمدار تشکیل تمدن نوین اسلامی

معاون فرهنگی سازمان تبلیغات اسلامی در نشست نهضت پیشرفت بانوان و جهاد تبیین در رشت با اشاره به جایگاه زن در جهان اسلام اظهار کرد: بانوان غیور ایران اسلامی تمدن توخالی دنیای غرب را به مرز نابودی کشانده‌اند. به گزارش شبستان، حجت الاسلام رضا عزت‌زمانی با بیان اینکه «عفت و عطوفت» از سرمایه‌های

ارزشمند زن است، گفت: زنان، رهبران عفت در جامعه هستند و نقش بسزایی در ترویج فرهنگ اسلامی دارند. عزت‌زمانی با بیان اینکه زنان می‌توانند ستون خیمه خانواده تمدن اسلامی باشند، گفت: درک از حضور در جامعه، حفظ عفت و حیا و قدرشناسی جایگاه و منزلت خویش، زنان را به اوج می‌رساند.

«زینب اصغریان» در شرایطی که جنگ ترکیبی علیه جمهوری اسلامی در حال اجراست نمایش الگوی موفق از جمهوری اسلامی می‌تواند دستاوردهای ایران‌زمین را با بازتاب بهتری در سطح جهان منعکس کند. در حالی که هنوز

سید عباس نبوی

رئیس مؤسسه تمدن و توسعه اسلامی

از تمدن سازی تا حجاب، در گفت‌وگوی قدس با سید عباس نبوی بررسی شد

نباید جبهه‌بندی کاذب درست کنیم

■ آیا تأکید رهبر معظم انقلاب

بر مسئله تمدن به معنای این است که ما در ۴۰ سال گذشته تمدن نداشته‌ایم که باید منتظر ساخته شدن تمدن در ۴۰ سال آینده در گام دوم انقلاب باشیم؟ و با توجه به بیانیه گام دوم در حوزه بین الملل، ما نیازمند چه ملزوماتی هستیم که این افق تمدنی خودمان را در گستره بین‌الملل توسعه دهیم؟

در بحث تمدن نوین اسلامی، ما رویکرد و توجه‌محوری به پنج رکن را لازم داریم. نخستین مسئله که ریشه فرهنگی تاریخی ماست، رکن معنویت است و مسئله‌ای است که ما خاصه به آن توجه داریم و دستمان پر است و دنیا به آن توجهی ندارد. دومین مسئله، بحث علم و فناوری است. سومین رکن، تولید ثروت و اقتصاد است. چهارمین رکن، تولید قدرت و پنجمین رکن هم مدیریت و راهبری است. هرگاه بتوانیم این پنج رکن را با یکدیگر هماهنگ و منسجم کنیم می‌توانیم بگوییم پیش‌رانی اولیه تمدن آغاز شده است. ما در این قسمت مشکل داریم. نمونه‌های مصداقی موجود است که یکی دو مورد را عرض می‌کنم؛ ما نمی‌توانیم در جبهه جهادی به خانواده‌های جهادی بگوییم یک فرد از شما مثلاً به خانی که شوهرش به شهادت رسیده است بگوییم، شما برای دین و اسلام و آینده خدمت اساسی خودتان را انجام دادید، از این به بعد دیگر زندگیتان را ادامه دهید و فقط یک ماتم دارید.

نمی‌توانیم بیاییم با یک نوع شعارهای دفعی، فضای جامعه را به هم بریزیم، مثلاً بگوییم آقایانی که جبهه نرفتند بیایند لااقل در جبهه خانواده خدمت کنند، هرکدام بیایند یکی از همسران شهدا را به همسری بگیرند و زندگی کنند. از این شعارهای خام نمی‌توانیم بدهیم.

این‌ها بی‌معناست. در زمینه‌های مختلف ما این مسئله را داریم به عنوان مثال در بخش خان‌ها، افزون بر ۵۰درصد دختران در دانشگاه حضور دارند ولی ما می‌دانیم که بخش اعظم آن‌ها را پس از اتمام تحصیل لازم نداریم. یعنی برای آن‌ها هیچ فکر و طرحی نداریم. این‌طور می‌گوییم که درس خوانده است تا مادر بهتری باشد. بالاترین حرفی که می‌توانیم بزنیم این است. اما کلیت برنامه ما تعریف خودش را پیدا نکرده است. بنابراین ما در بخش انسجام ارکان تمدنی مشکل داریم. آن چیزی که دنیا منتظر است تا ما بتوانیم پاسخ آن را بدهیم همین است. الان وضعیتی داریم که خان‌ها برای رسیدن به حقوقشان انگار باید از مواضع بسیار متعددی عبور کنند تا به یک حقشان دست پیدا کنند. در حالی که این‌ها اصلاًحش خیلی راحت است. به نحو مشخصی باید گفت‌مان عمومی جامعه تبدیل شود یعنی پس از این گفت‌مان بلافاصله مسائل را دنبال کرد و به حقوق ذاتی افراد تبدیلش کرد و جلو رفت. در برخی از مسائل، مسائل قومیتی بر تمام موازین دینی ما غلبه می‌کند. مثلاً می‌گویند اینجا خوزستان است، اینجا خراسان است فلان مسئله اتفاق می‌افتد. از این حرف‌ها نباید زد.

برای اینکه ما این قدم را بتوانیم برداریم به نظر می‌رسد که بخش‌های غیردولتی بیش از بخش دولتی می‌توانند کار کنند و اگر واقعاً این ظرفیت بزرگی که آستان قدس در اختیارش است به حرکت در بیاورد نقش مهم و مؤثری را ایفا خواهد کرد و به‌خصوص گفت‌مان رضوی که به عنوان زمینه‌ساز و بسترساز رشد تمدنی می‌تواند باشد.

ما به‌خاطر این ضعف‌هایی که داریم

وی اذعان کرد: زنان می‌توانند پرچمدار تشکیل تمدن نوین اسلامی باشند. زنان می‌توانند در شکل‌گیری تمدن بزرگ اسلامی نقش آفرینی کنند و با سلاح عفت و حیا در این زمینه پیشگام باشند. معاون فرهنگی سازمان تبلیغات اسلامی با اشاره به جنگ رسانه‌ای دشمن، افزود: در جنگ روایت‌ها آنچه در واقعیت اتفاق می‌افتد با آنچه دشمن در

اثرگذارترین افراد در رسانه‌های ما سلبریتی‌ها و فوتبالیست‌ها هستند و اندیشمندان اثرگذار و نخبه عملاً جایگاه حقیقی خود را در بازتولید فرایند تمدنی کسب نکرده‌اند؛ سخن گفتن از تمدن اسلامی کمی سخت است و شاید به همین دلیل

است که ما هنوز نتوانسته‌ایم بازتولید مضاعفی از تمدن اسلامی را در میان کشورهای مختلف شاهد باشیم. این مسئله مستلزم شناخت درست و حرکت در مسیر تمدنی است که ریشه‌های آن را در عقلانیت باید جست‌وجو کرد و در این

روایت

رسانه به خورد مردم می‌دهد، تفاوت عظیمی دارد که این تفاوت‌ها باید روشنگری شود. وی با بیان اینکه القای ناامیدی، دین‌گریزی و بی‌عفتی در جامعه هدف اصلی دشمن است، تصریح کرد: دشمن با شناسایی ظرفیت زن، از آن به عنوان ابزار و کالایی علیه خودش و جامعه اسلامی بهره گرفته است.

میان بی‌شک یکی از مهم‌ترین راهبردها حذف دوقطبی‌سازی‌هاست. در همین راستا برای تبیین ابعاد مختلف تمدن اسلامی به سراغ دکتر سید عباس نبوی رئیس مؤسسه تمدن و توسعه اسلامی رفته و با وی به گفت‌وگو نشستیم.

مسئولیت

حوزه علمیه

در تمدن‌سازی

اسلامی

امروز هم که بحمدالله نظام اسلامی به وجود آمده و تشکیل شده، ما منتظریم که دولت اسلامی به معنای واقعی و سپس جامعه اسلامی به معنای واقعی و سپس تمدن اسلامی به معنای حقیقی به وجود بیاید، حوزه علمیه مسئولیت‌های متناسب با این کار بزرگ را دارد و باید انجام بدهد. چه کار باید بکنید؟ باید بنشینید فکر کنید دیگر؛ این‌ها جزو آن موضوعات و مباحث فکری شماست. ۱۳۹۸/۰۲/۱۸

گفت‌وگوی ویژه

مهر

برش گفت‌وگو

ما نمونه‌ها و

مصادیقمان را باید

معرفی کنیم. در این

نمونه‌هایی که برآمده

از رشد تمدنی ماست

باید بتوانیم خوب

ارائه کنیم. همه مدل

هم لازم داریم. توقف

بر حججه به‌تنهایی

موضوعیت ندارد. هم

نمونه حججه را داریم

هم نمونه حاج قاسم و

هم نمونه دختر حاج

قاسم را داریم.

وقتی این نمونه‌ها فضا

را پر کرد شما مطمئن

باشید این سلبریتی‌ها

آن‌قدر فضایشان زرد

است که به سرعت به

دنبال نمونه‌های تعریف

شده می‌روند. فوری

فضا را عوض می‌کنند و

تغییرمی‌دهند.

اما وقتی فضا را خالی

کردید و تنها این

سلبریتی‌ها مطرح

شدند، آن وقت باید

بنشینید و دائم امر و

نهی کنید که نمی‌شود.

در سطح گفت‌مان تصمیم‌گیری بین‌المللی ما دائم باید بتوانیم مبانی و قواعدمان را توضیح دهیم. در آنچه به سازمان ملل برمی‌گردد یا به ائتلاف‌هایی که شکل می‌گیرد(مانند ۱+۵)

باید بتوانیم مبانی و قواعدمان را توضیح دهیم. اما در سطح عمومی باید بتوانیم مصادیقمان را توضیح دهیم. وقتی می‌خواهیم بگوییم زنان در جامعه اسلامی به چه فرصت‌هایی رسیدند، باید بتوانیم نمونه‌هایش را نشان دهیم.

الان ببینید ما چقدر عقب‌نشینی کردیم

می‌توانند به صورت حرکت تمدن‌ساز، جلو بروند. در موقعیت بسیار حساسی هستیم که ان‌شاءالله آستان قدس هم بتواند قدم خوبی بردارد.

■ **رویکرد نظام اسلامی در جنگ ترکیبی در سطح بین‌الملل در منازعات مختلف، با توجه به نگاه تمدنی به چه شکلی باید باشد؟ منظور می‌توانیم جای تمدن خود را در این جنگ ترکیبی باز کنیم و تفکرات تمدنی خود را توسعه دهیم؟**

چگونه می‌توانیم دوقطبی را حل کنیم؟

هستند (براساس مطالعات دقیق که در جامعه انجام دادیم) که ضد انقلاب‌اند. ضد اسلام و ضد نظام‌اند. ضد گفت‌مان اسلامی و انقلابی هستند. آن‌ها می‌خواهند ۷-۸ درصد خودشان را ۷۰درصد نشان دهند. ۲۵-۳۰درصد جامعه را هم داریم که در حد استاندارد موازین شرعی را رعایت می‌کنند و کاملاً ۵۰درصد دیگر جامعه همگام با این جنبه متشنعه در یک حدی می‌توانند به خوبی همراه شوند، حال اگر خودمان بیاییم دوقطبی درست کنیم و آن‌ها را برانیم چه نتیجه‌ای خواهد داشت؟

تنها راه حل این است که مسئله‌محور باشیم یعنی اگر رفتار سوئی از کسی دیدیم بگوییم همین رفتار را از او دیدیم بقیه چیزها را هم قرار است حسن ظن داشته باشیم. اگر رفتار خوبی هم دیدیم از آن طرف هول نشویم.

این‌طور نباشد که خودمان را فریب دهیم و جاسوس اسرائیلی در قالب یک خانی می‌طرف و آن طرف برود و هر کاری بخواهد انجام دهد.

دینی و در همین جبهه فضای معنوی باشند. جمعی از خان‌ها (که کم هم نیستند) مثلاً با حجاب شرعی بدون پوشش سراسری که به تعبیر آیه شریفه جلباب است باشند از جهت فقه‌ه‌نی بررسی کنیم ببینیم در مورد این مسئله چه نظری می‌توان داد. خیلی از اوقات این‌ها را نگاه می‌کنیم می‌بینیم نظر خاصی هم نمی‌شود داد. یعنی فردی پوشش شرعی‌اش را دارد و در عین حال جادر ندارد. الان شما نگاه کنید اگر در یک خانواده روحانی، چنین اتفاقی بیفتد اصلاً آن بزرگوار فکر می‌کند آسمان به زمین آمده است. درحالی

که خانم حجاب شرعی را دارد رعایت

می‌کند. در روایت داریم افرادی که

اهل بادیه هستند وقتی رعایت

نمی‌کنند «لاباس بان‌ینظر»

اشکالی ندارد که به چهره آن‌ها

نگاه کنید. «لأنهم لاینتهون» چون

امر هم کنید اثر ندارد.

چرا جبهه‌بندی می‌کنید؟

این جبهه‌بندی‌ها به

ما لطمه می‌زند.

بنده واقعاً با این

دوقطبی‌ها مخالفم.

دوقطبی واقعی‌ما

آن ۷-۸درصدی

به همان روشی که قدمای ما در فلسفه و کلام و تفسیر و فقه دنبال کردند و آن این است که در هر مسئله‌ای فقط خود مسئله را ببینیم و از آن دوقطبی درست نکنیم. مثلاً فرض کنید مرحوم شیخ طوسی استنباط می‌کند که سن بلوغ دختران ۹ سال است بعد ابن‌ادریس حلی بر آن نقدی مطرح می‌کند. قبلش ابن‌جیند مسائل را مطرح کرده است. این مسئله تبدیل به برچسب نمی‌شود و هیچ وقت ما ندیدیم دو جبهه اتفاق بیفتد در حالی که امروز نگاه می‌کنیم می‌بینیم در کشور انگار یک عده‌ای موافق علم دینی و یک عده مخالف علم دینی‌اند که هردو اشتباه و نادرست است. باید مسئله‌محور باشیم. اگر این مسئله را ما درست دنبال کنیم بازتابش در جامعه به بازتاب «مسئله‌محوری» تبدیل می‌شود. وقتی بازتاب مسئله‌محور به وجود آمد آن موقع دوقطبی‌های کاذب و مذموم از بین می‌روند. مثلاً فرض کنید خان‌های زیادی هستند که یا حجاب شرعی تام را نمی‌خواهند داشته باشند یا اینکه یک مقداری خودشان را آزادتر تلقی کنند. اما اگر ما آن‌ها را به طرف یک جبهه دیگر نرانیم (که اصلاً آن جبهه موهوم است و به ذات وجود خارجی ندارد) به جز یک جمعیت کمی - که برانداز و مخالف دین هستند - آن‌ها خودشان می‌خواهند در جبهه